

УДК 332.1:352:005.21

[https://doi.org/10.52058/2708-7530-2025-6\(60\)-467-477](https://doi.org/10.52058/2708-7530-2025-6(60)-467-477)

Гришко Володимир Васильович доктор економічних наук, професор, Національний університет «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка», м. Полтава, тел.: (0532) 60-87-38, <https://orcid.org/0000-0001-5098-2661>

Шарий Григорій Іванович доктор економічних наук, професор, Національний університет «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка», м. Полтава, тел.: (0532) 60-87-38, <https://orcid.org/0000-0001-5098-2661>

СТРАТЕГІЯ АДАПТАЦІЇ ТА АКТУАЛІТЕТИ ПЛАНУВАННЯ РОЗВИТКУ РЕГІОНІВ В УМОВАХ СУЧАСНИХ ВИКЛИКІВ

Анотація. У статті представлено комплексний науково обґрунтований підхід до формування адаптивної стратегії та механізмів стратегічного планування розвитку регіонів в умовах сучасних викликів. У дослідженні акцентується увага на необхідності адаптації регіонів до глобальних і локальних загроз, таких як безпекові ризики, економічна нестабільність, демографічні трансформації, кліматичні зміни та технологічні трансформації. Запропоновано структурно-функціональну модель адаптаційної спроможності регіонів, яка охоплює чотири виміри: інституційно-економічне ядро, соціо-гуманітарне середовище, просторово-екологічне поле, інтеграційно-стратегічну оболонку. Модель дозволяє оцінити здатність регіонів зберігати та відтворювати життєво важливі функції в умовах турбулентного середовища, а також формувати стійкі основи для самовідтворення та розвитку.

У науковій статті підкреслюються, що адаптаційна стратегія не обмежується лише реактивними заходами, а передбачає створення когнітивно-поведінкових механізмів, спрямованих на підвищення соціальної суб'єктності, внутрішньої відповідальності та самоорганізації. Особлива увага приділена феномену внутрішньої мобілізаційної динаміки, яка проявляється у швидкому реагуванні на кризові виклики, трансформації управлінських процедур, інтеграції внутрішньо переміщених осіб та впровадженні інноваційних проєктів на рівні місцевих інституцій.

У дослідженні систематизовано основні виклики, що впливають на розвиток регіонів, зокрема безпекові загрози (руйнування інфраструктури, кібератаки, інформаційна агресія), соціальні ризики (депопуляція, зниження довіри до влади), економічні проблеми (втрата бюджетоутворюючих підприємств, інфляція) та екологічні виклики (деградація природних ресурсів,

кліматичні зміни). Для їх подолання запропоновано використання сценарного планування як інструменту моделювання альтернативних траєкторій розвитку, що сприяє підвищенню гнучкості управлінських рішень та підвищенню конкурентоспроможності регіонів.

Ключові слова: менеджмент, адаптивна стратегія, стратегічне планування, виклики, регіон, сталий розвиток, регіональна політика.

Hryshko Volodymyr Vasyliovych Doctor of Economics, Professor, National University “Yuri Kondratyuk Poltava Polytechnic Poltava, tel.: (0532) 60-87-38, <https://orcid.org/0000-0001-5098-2661>

Sharyi Grigoriy Ivanovych Doctor of Economics, Professor, National University “Yuri Kondratyuk Poltava Polytechnic”, Poltava, tel.: (0532) 60-87-38, <https://orcid.org/0000-0001-5098-2661>

ADAPTATION STRATEGY AND RELEVANCE OF REGIONAL DEVELOPMENT PLANNING IN THE FACE OF MODERN CHALLENGES

Abstract. The article presents a comprehensive, scientifically based approach to forming an adaptive strategy and mechanisms for strategic regional development planning in the face of modern challenges. The study focuses on the need for regions to adapt to global and local threats, such as security risks, economic instability, demographic transformations, climate change, and technological transformations. A structural-functional model of the regions' adaptive capacity is proposed, which covers four dimensions: institutional and economic core, socio-humanitarian environment, spatial and ecological field, integration and strategic shell. The model allows assessing the ability of regions to maintain and reproduce vital functions in a turbulent environment, as well as to form stable foundations for self-reproduction and development.

The scientific article emphasizes that the adaptation strategy is not limited to reactive measures but involves the creation of cognitive-behavioral mechanisms aimed at increasing social subjectivity, internal responsibility, and self-organization. Particular attention is paid to the phenomenon of internal mobilization dynamics, which manifests itself in rapid response to crisis challenges, transformation of management procedures, integration of internally displaced persons, and implementation of innovative projects at the level of local institutions.

The study systematizes the main challenges affecting regions' development, including security threats (destruction of infrastructure, cyberattacks, information aggression), social risks (depopulation, decreased trust in government), economic

problems (loss of budget-generating enterprises, inflation), and environmental challenges (degradation of natural resources, climate change). To overcome these challenges, it is proposed to use scenario planning as a tool for modeling alternative development trajectories, which enhances the flexibility of management decisions and boosts the competitiveness of regions.

Keywords: management, adaptive strategy, strategic planning, challenges, region, sustainable development, regional policy.

Постановка проблеми. В умовах глобальних викликів особливої актуальності набуває стратегічне планування розвитку регіонів. Від ефективності адаптаційних механізмів та здатності оперативно реагувати на зміни зовнішнього середовища залежить не лише добробут окремих територіальних одиниць, а й стійкість національної економіки загалом. Сучасна парадигма формування регіональної економічної політики вимагає активного пошуку нових моделей управління, що базуються на гнучкості, проактивності та інноваційності.

Адаптаційна стратегія регіонів в умовах сучасних викликів має враховувати як довгострокові цілі розвитку, так і короткострокові завдання, пов'язані з невизначеністю економічних процесів, демографічними змінами, безпековими загрозами та технологічними трансформаціями. Водночас планування розвитку не може обмежуватися лише реактивними заходами, а й повинно передбачати формування стійких основ для самовідтворення, нарощування соціального капіталу, підтримки інвестиційної привабливості та зміцнення конкурентних переваг регіонів.

Актуальність дослідження питань адаптації та планування розвитку регіонів зумовлена необхідністю переосмислення традиційних підходів до стратегічного менеджменту на місцевому рівні. Адже виклики сьогодення вимагають інтеграції ризик-орієнтованого мислення, посилення взаємодії із зовнішніми стейкхолдерами та застосування сценарного планування. Саме поєднання глибокої наукової рефлексії та прагматичного аналізу практик дає змогу вибудувувати ефективні стратегії розвитку регіонів, які здатні забезпечити їхню життєздатність у динамічному середовищі.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. У науковій літературі питання стратегічного розвитку регіонів, їх адаптаційної спроможності та планування в умовах викликів постіндустріального суспільства знайшли відображення в працях як вітчизняних, так і зарубіжних дослідників. Зокрема, значну увагу проблемам стратегічного планування регіонального розвитку приділили Вдовин М., Засадній В., Есманов О., Ємельяненко Л., Линник М., Панчишин Т., Сірик З. Таран М., Штика Ю. [1-4], а також західні науковці Nijkamp P., Kourtit K., Krugman P., Moreno C, Bowen R., Fiorentino S., Oliveira E., Martin R. [5-7], які

підкреслюють важливість застосування інтегрованого підходу до розробки стратегій територіального розвитку в умовах невизначеності.

Варто також зазначити, що деякі автори [8-10] акцентують на потребі інституційних трансформацій, формуванні унікальної економічної ідентичності регіонів та впровадженні європейських моделей управління, інші [11-13] приділяють увагу у своїх працях регіональній економічній політиці в умовах децентралізації не звертаючи увагу на вплив сучасних викликів. Незважаючи на значний обсяг напрацювань, у дослідженнях регіонального розвитку, на сьогоднішній день не існує інтегрального підходу до розгляду регіонів як живих соціально-економічних систем, здатних адаптуватися до багатовимірних викликів, таких як війна, внутрішня міграція, кліматичні зміни, цифрова трансформація.

Мета статті – розробка науково обґрунтованого підходу до формування адаптивної стратегії та актуальних механізмів стратегічного планування розвитку регіонів в умовах багатовекторних викликів.

Виклад основного матеріалу. Регіони України проявили унікальний феномен «адаптаційного виживання», спираючись на мінімальні життєві ресурси та продемонстрували здатність до самоорганізації, мобілізації внутрішнього потенціалу та впровадження інноваційних підходів до вирішення нагальних проблем. Такий досвід свідчить про високий рівень соціальної згуртованості, адаптивного управління та раціоналізації використання наявних можливостей. Забезпечення сталості функціонування регіонів в умовах екстремальних викликів підтверджує необхідність розробки стратегій розвитку, що базуються на принципах стійкості, локальної ініціативності та гнучкого планування, орієнтованого на довгострокову перспективу.

У контексті стратегічного розвитку, регіони розглядаються як відкриті, багатофункціональні соціально-економічні системи, що діють в умовах значної зовнішньої та внутрішньої турбулентності. Враховуючи досвід розробки стратегій економічного розвитку регіонів, доцільно виокремити п'ять ключових блоків адаптаційної їх спроможності (рисунок 1): інституційний, соціальний, економічний, екологічний та безпековий. Запропонована систематизація адаптаційної спроможності територіальних одиниць дає змогу здійснити комплексну оцінку їхньої здатності до збереження та відтворення життєво важливих функцій як у стабільних умовах, так і в періоди кризових трансформацій.

Інституційний	•Охоплює систему місцевого самоврядування, яка забезпечує ефективне управління громадою через демократичні механізми, прозорість рішень та залучення громадян
Соціальний	•Зосереджений на розвитку соціального капіталу, що включає довіру, взаємодопомогу та активну громадянську позицію жителів громади капітал, згуртованість, інклюзія
Економічний	•Охоплює розвиток місцевої економіки через підтримку малого та середнього бізнесу, створення нових робочих місць і підвищення рівня зайнятості.
Екологічний	•Зосереджений на забезпеченні високої якості довкілля шляхом збереження природних екосистем, зменшення забруднень і раціонального використання ресурсів.
Безпековий	•Забезпечує захист інфраструктури, цивільний захист і протидію загрозам для створення безпечного середовища регіону.

Рис. 1. Базові компоненти адаптаційної спроможності регіонів в умовах сучасних викликів

Джерело: складено авторами

Таким чином, адаптаційна стратегія регіонів не може обмежуватися лише ресурсною парадигмою, зосередженою на акумулюванні та розподілі матеріальних, фінансових чи кадрових активів. Вона має спиратися на когнітивно-поведінкові механізми, такі як: зміну управлінських моделей, підвищення соціальної суб'єктності, розвиток внутрішньої відповідальності та здатності до самоорганізації як факторів трансформаційної спроможності.

Саме у поєднанні системного ресурсного аналізу з когнітивним підходом до суб'єктності регіону формується новітнє бачення адаптаційної стратегії як гнучкого, багатокomпонентного інструмента, здатного забезпечити довгострокову життєздатність у динамічно змінному середовищі.

Сучасні виклики регіональної економічної політики України мають комплексний характер, поєднуючи безпосередні та латентні загрози, що формують багатовекторні ризики, які вимагають адаптивного й проактивного реагування. Безпекові загрози, зокрема руйнування критичної інфраструктури, мінування територій, інформаційна агресія та кібератаки, підривають життєздатність регіонів, тоді як соціальні ризики, такі як депопуляція, зростання вразливих груп, соціальна напруга та зниження довіри до влади, посилюють нестабільність.

Економічні виклики, пов'язані з втратою бюджетоутворюючих підприємств, скороченням податкових надходжень та інфляцією, доповнюються

екологічними проблемами – деградацією ресурсів, погіршенням водних екосистем і зростанням вразливості до антропогенних навантажень. Інституційні бар'єри, зокрема дефіцит кваліфікованих кадрів, надмірна централізація та нормативно-правова нестабільність, ускладнюють ситуацію.

У таких умовах надзвичайно важливим інструментом стає сценарне планування (таблиця 1), яке дозволяє моделювати декілька альтернатив майбутнього залежно від розвитку подій.

Таблиця 1

Сценарне планування розвитку регіонів в умовах сучасних викликів

Сценарій	Характеристика	Передумови реалізації
Інноваційно-оптимістичний	Орієнтація на високотехнологічний розвиток, впровадження інновацій у сфері управління, освіти, охорони здоров'я. Активне формування бізнес-кластерів, розвиток креативних індустрій, цифровізація процесів, залучення молоді та підтримка стартапів.	Висока управлінська спроможність, наявність стратегічного бачення розвитку, відкритість до інновацій, ефективна комунікація з громадськістю, доступ до зовнішніх і внутрішніх джерел фінансування, наявність людського капіталу з відповідними компетенціями.
Індустріально-консервативний	Фокус на відродженні традиційних галузей промисловості, модернізації наявної інфраструктури, розвитку виробничої бази. Орієнтація на локалізацію виробництва, імпортозаміщення, підвищення енергоефективності.	Повернення або прихід нових інвесторів, забезпечення доступу до сировини та енергоресурсів, політична стабільність, підтримка з боку держави або стратегічних партнерів, наявність кваліфікованої робочої сили для промислового сектору.
Сценарій виживання	Реактивна стратегія, спрямована на утримання функціонування базових сфер: освіта, охорона здоров'я, соціальний захист. Впроваджуються заходи з жорсткої економії, зменшення витрат, утримання критично важливих інфраструктур. Інновації не впроваджуються через відсутність ресурсів.	Складні зовнішні умови (наприклад, воєнні дії, кризи), відсутність фінансування, відтік населення, дефіцит кадрів, низька управлінська спроможність, відсутність підтримки з боку регіональних чи державних інституцій.
Гібридно-адаптивний	Гнучке поєднання елементів інноваційного розвитку з елементами виживання. Визначаються пріоритетні сфери, у які спрямовуються обмежені ресурси. Впроваджуються точкові інновації при збереженні базових послуг. Сценарій передбачає гнучку адаптацію до змін і поступове зміцнення потенціалу регіонів.	Середній рівень фінансових і кадрових ресурсів, спроможність до стратегічного планування, готовність до партнерства та мережевої взаємодії, поступова відбудова інфраструктури, підтримка донорів або державних програм, наявність активного громадянського суспільства.

Джерело: узагальнено авторами

Сценарний підхід дозволяє виявити ключові невизначеності, сформувати адаптивну «матрицю дій», у якій поєднуються стратегічні цілі з поточними потребами. Отже, формування адаптивної стратегії регіонів передбачає створення багаторівневої структурно-функціональної моделі (рисунк 2), яка інтегрує взаємодію внутрішніх ресурсів та механізмів управління із зовнішніми викликами та умовами розвитку. Така модель має охоплювати ключові підсистеми: інституційну, соціогуманітарну, економічну, екологічно-просторову та безпекову, забезпечуючи їхню узгоджену взаємодію в межах єдиного стратегічного контексту. Запропонована модель адаптації регіонів здатна не лише реагувати на загрози, а й проактивно формувати траєкторії сталого розвитку та зберігати свою функціональну цілісність у довгостроковій перспективі.

Формування адаптивної стратегії регіонів передбачає створення багаторівневої інституційної моделі, яка поєднує як вертикаль управління (державні, обласні та місцеві органи), так і горизонтальні взаємодії (міжрегіональні об'єднання, партнерства, кластери, кооперативи). Такий підхід дозволяє уникнути фрагментарності рішень, активізувати внутрішні ресурси регіонів та посилити стійкість системи управління [14]. Оскільки фінансово-економічна стійкість регіонів є базовою передумовою реалізації адаптивної стратегії регіонів відповідно особливої актуальності набувають питання диверсифікації джерел доходів, ефективності комунального сектору та прозорості фіскальної політики.

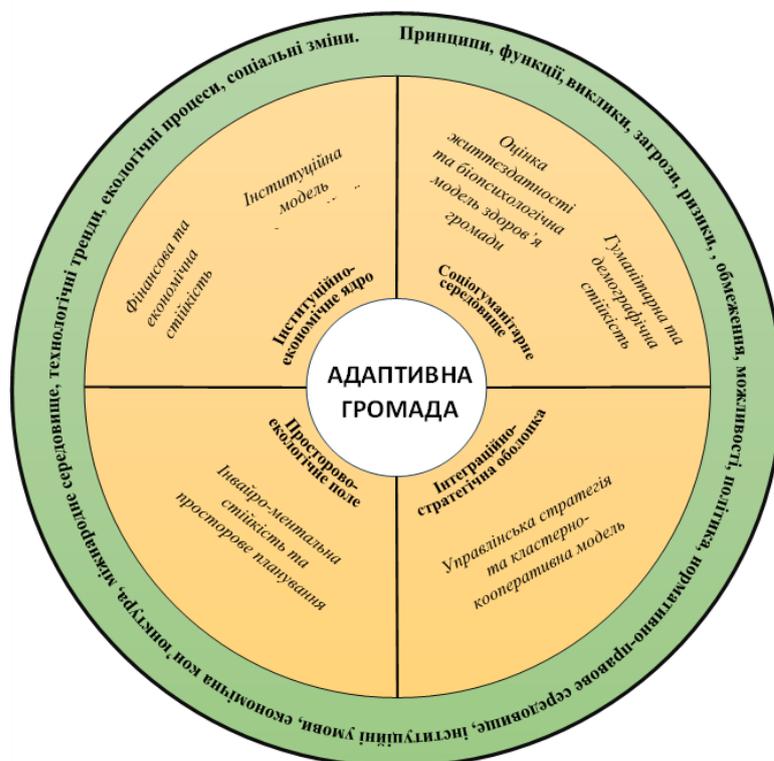

Рис. 2. Структурно-функціональна модель адаптаційної спроможності регіонів
 Джерело: складено автором

Важливими аспектами фінансово-економічної спроможності регіонів виступають: фінансова децентралізація, ефективність комунальних підприємств, прозорість бюджетних процесів, здатність до залучення інвестицій. Сукупність цих чинників визначає здатність регіонів реалізовувати стратегічні пріоритети розвитку, зменшувати залежність від зовнішніх джерел фінансування та забезпечувати довгострокову економічну життєздатність.

Гуманітарна та демографічна стійкість є ядром соціального потенціалу регіонів, оскільки визначають її здатність не лише підтримувати чисельність населення, а й забезпечувати гідну якість життя для всіх категорій жителів. Ці характеристики відображають рівень соціальної інтеграції, доступності базових послуг, згуртованості спільноти та орієнтації регіональної політики на потреби людини. У центрі концепції гуманітарної стійкості знаходиться якість життя як інтегральний показник соціального добробуту, що формується через доступність і якість медичних, освітніх, соціальних, культурних і рекреаційних послуг. Демографічна стабільність регіонів, у свою чергу, базується на системній підтримці молоді та сімей, реалізації житлових програм, розбудові сервісів для осіб старшого віку, а також на наявності дієвих стимулів для утримання та повернення економічно активного населення.

Інвайро-ментальна стійкість та просторове планування є невід'ємними складовими адаптивного розвитку регіонів, оскільки забезпечують екологічну рівновагу, ресурсну ощадність і просторову гармонізацію соціально-економічних процесів. Збалансоване ставлення до довкілля в умовах зростаючого антропогенного навантаження, змін клімату та деградації природних систем стає не лише екологічною, а й стратегічною категорією – передумовою життєздатності громади, її інвестиційної привабливості та сталого економічного зростання.

Напрямами підвищення інвайро-ментальної стійкості виступають:

- відновлення та охорона природних екосистем (річкових долин, лісових масивів, озерно-болотних угідь);
- ревіталізація деградованих, занедбаних і промислово забруднених територій;
- розвиток урбаністично інтегрованих зелених зон (міських парків, скверів, зелених коридорів і буферних поясів);
- впровадження енергоефективних рішень, адаптація до кліматичних змін;
- посилення екологічної безпеки через моніторинг стану довкілля, зменшення забруднень, покращення якості питної води, ґрунтів та повітря.

Застосування екологічно орієнтованого просторового планування формує передумови для переходу громад до моделі «зеленої економіки», сприяє зниженню вразливості до природних і техногенних ризиків та забезпечує екологічну справедливість у доступі до ресурсів і благ.

Висновки. Адаптивна стратегія розвитку регіонів України в умовах сучасних викликів ґрунтується на комплексному підході, який інтегрує інституційні, соціальні, економічні, екологічні та безпекові виміри. Структурно-функціональна модель адаптаційної спроможності дозволяє не лише реагувати на багатовекторні загрози, такі як безпекові ризики, економічна нестабільність, демографічні трансформації та кліматичні зміни, а й проактивно формувати траєкторії розвитку регіонів. Ці підходи створюють передумови для підвищення конкурентоспроможності регіонів, зміцнення їхньої життєздатності та реалізації цілей розвитку в умовах сучасних викликів.

Література:

1. Божкова В. В., О. М. Есманов, Л. О. Сигида. Аналіз цільових пріоритетів стратегій розвитку як основа конкурентоспроможності регіону. *Управління змінами та інновації*. 2023. С. 59-63. DOI: <https://doi.org/10.32782/СМІ/2023-5-1>
2. Смеляненко Л., Таран М. Реалізація форсайт-проектів в стратегуванні економічного розвитку на національному та регіональному рівні. *Вчені записки Університету «КРОК»*. 2024. № 3(75). С. 73-84. <https://doi.org/10.31732/2663-2209-2024-75-73-84>
3. Панчишин Т., Вдовин М. Компоненти сталого розвитку територіальних громад та регіонів в умовах суспільно-політичних викликів. *Економіка та суспільство*. 2023. № 50. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-50-23>
4. Сірик З. О., Засадній В. Л. Теоретичні засади дослідження агломераційних чинників інвестиційної привабливості громад. *Український журнал прикладної економіки та техніки*. 2024. № 1. С. 302-309. DOI: <https://doi.org/10.36887/2415-8453-2024-1-51>
5. Nijkamp Peter, Kourtit Karima, Krugman Paul, Moreno Carlos. (2024). Old wisdom and the New Economic Geography: Managing uncertainty in 21st century regional and urban development. *Regional Science Policy & Practice*. 2024 № 16.100124. DOI: <https://doi.org/10.1016/j.rspp.2024.100124>
6. Bowen R., Fiorentino S., Oliveira E. Editorial issue 16: regional development at a time of uncertainties II – regional development in the shadow of political and social change: charting economic and social futures amidst uncertainty. *Regions*. 2022. DOI: <https://doi.org/10.1080/13673882.2023.00001012>
7. Martin R. Regional economic resilience, hysteresis and recessionary shocks. *Journal of Economic Geography*. Vol. 12. № 1. 2012. P. 1-32. DOI: <https://doi.org/10.1093/jeg/lbr019>
8. Bucci V., Ferrara G., Resce G. Local government spending efficiency and fiscal decentralization: evidence from Italian municipalities. *Applied Economics*. 2023. P. 1–16. URL: <https://doi.org/10.1080/00036846.2023.2169241>
9. Slavinskaite N., Novotny M., Gedvilaite D. Evaluation of the Fiscal Decentralization: Case Studies of European Union. *Engineering Economics*. 2020. Vol. 31. No. 1. P. 84–92. URL: <https://doi.org/10.5755/j01.ee.31.1.23065>
10. Alexandru D. G., Guziejewska B. Administrative Capacity as a Constraint to Fiscal Decentralization. The Case of Romania and Poland. *Comparative Economic Research. Central and Eastern Europe*. 2020. Vol. 23. No. 1. P. 127–143. URL: <https://doi.org/10.18778/1508-2008.23.08>
11. Цимбалюк І. О. Сутнісна характеристика фінансової децентралізації та її вплив на формування доходів місцевих бюджетів. *Регіональна економіка*. 2019. № 4. С. 113-119. URL: https://re.gov.ua/re201904/re201904_113_TsymbaliukIO.pdf

12. Польова О. Децентралізація у забезпеченні стійкого економічного та соціального розвитку територіальних громад. *Економіка та суспільство*. 2022. Вип. 37. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2022-37-53>.
13. Шарій Г. І. Стратегія формування регіональної економічної політики в умовах децентралізації. *Наукові перспективи*. 2024. №7(49). С.907-917. DOI: [https://doi.org/10.52058/2708-7530-2024-7\(49\)-907-917x](https://doi.org/10.52058/2708-7530-2024-7(49)-907-917x)
14. Про засади державної регіональної політики. Закон України від 05.02.2015 № 156-VIII. Дата оновлення: 27.06.24. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2664-14#Text> (дата звернення 09.05.2025).

References:

1. Bozhkova V., Esmanov O., Syhyda, L. (2023). Analiz tsilovykh prioritytetiv stratehii rozvytku yak osnova konkurentospromozhnosti rehionu [Analysis of target priorities of development strategies as the basis of regional competitiveness]. *Upravlinnia zminamy ta innovatsii – Change Management and Innovation*, № 5. p. 59-63. DOI: <https://doi.org/10.32782/CMI/2023-5-10>
2. Yemelianenko L., Taran, M. (2024). Realizatsiia forsait-proiektiv v stratehuvanni ekonomichnoho rozvytku na natsionalnomu ta rehionalnomu rivni. [Implementation of foresight projects in the strategy of economic development on the national and regional levels]. *Vcheni zapysky Universytetu «KROK» – Science Notes of KROK University*, № 3(75). p. 73–84. DOI: <https://doi.org/10.31732/2663-2209-2024-75-73-84>
3. Panchyshyn, T., & Vdovyn, M. (2023). Komponenty staloho rozvytku terytorial'nykh hromad ta rehioniv v umovakh suspil'no-politychnykh vyklykiv [Sustainable development components of territorial communities and regions in terms of socio-political challenges]. *Ekonomika ta suspil'stvo – Economy and society*, 50. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-50-23>
4. Siryk, Z. O., & Zasadniy, V. L. (2024). Teoretychni zasady doslidzhennya ahlomeratsiynykh chynnykiv investytsiynoi pryvablyvosti hromad [Theoretical principles of the study of agglomeration factors of the investment attractiveness of communities]. *Ukrayins'kyi zhurnal prykladnoyi ekonomiky ta tekhniky – Ukrainian Journal of Applied Economics and Technology*, 1, 302-309. DOI: <https://doi.org/10.36887/2415-8453-2024-1-5>
5. Nijkamp Peter, Kourtit Karima, Krugman Paul, Moreno Carlos. (2024). Old wisdom and the New Economic Geography: Managing uncertainty in 21st century regional and urban development. *Regional Science Policy & Practice*. №16. 100124. DOI: <https://doi.org/10.1016/j.rspp.2024.100124>
6. Bowen R., Fiorentino S., Oliveira E.(2022) Editorial issue 16: regional development at a time of uncertainties II – regional development in the shadow of political and social change: charting economic and social futures amidst uncertainty. *Regions*. DOI: <https://doi.org/10.1080/13673882.2023.00001012>
7. Martin R. (2012) Regional economic resilience, hysteresis and recessionary shocks. *Journal of Economic Geography*, Vol. 12. № 1. P. 1-32. DOI: <https://doi.org/10.1093/jeg/lbr019>.
8. Bucci V., Ferrara G., & Resce G. (2023). Local government spending efficiency and fiscal decentralization: evidence from Italian municipalities. *Applied Economics*, p. 1–16. URL: <https://doi.org/10.1080/00036846.2023.2169241>
9. Slavinskaite, N., Novotny, M., & Gedvilaitė, D. (2020). Evaluation of the Fiscal Decentralization: Case Studies of European Union. *Engineering Economics*. vol. 31(1). 84–92. URL: <https://doi.org/10.5755/j01.ee.31.1.23065>
10. Alexandru, D. G., & Guziejewska, B. (2020). Administrative Capacity as a Constraint to Fiscal Decentralization. The Case of Romania and Poland. *Comparative Economic Research. Central and Eastern Europe*. Vol. 23(1). Pp. 127–143. URL: <https://doi.org/10.18778/1508-2008.23.08>

11. Tsymbaliuk I. O. (2019). Sutnisna kharakterystyka finansovoi detsentralizatsii ta yii vplyv na formuvannya dokhodiv mistsevykh biudzhetiv [Intrinsic feature of financial decentralization and its impact on the formation of local budget's revenues]. *Rehionalna ekonomika – Regional Economy*. № 4. pp. 113-119. URL: https://re.gov.ua/re201904/re201904_113_TsymbaliukIO.pdf
12. Poleva, O. (2022). Detsentralizatsiia u zabezpechenni stiikoho ekonomichnoho ta sotsialnoho rozvytku terytorialnykh hromad [Decentralization in ensuring sustainable economic and social development of territorial communities] *Ekonomika ta suspilstvo – Economy and Society*, 37. Available at: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2022-37-53>
13. Sharyi G. (2024). Stratehiia formuvannya rehionalnoi ekonomichnoi polityky v umova detsentralizatsii [The strategy of regional economic policy formation in the conditions of financial decentralization]. *Naukovi perspektyvy – Scientific Perspectives*, № 7(49). P.907-917. DOI: [https://doi.org/10.52058/2708-7530-2024-7\(49\)-907-917x](https://doi.org/10.52058/2708-7530-2024-7(49)-907-917x)
14. Pro zasady derzhavnoi rehionalnoi polityky: Zakon Ukrainy № 156-VIII vid 05.02.2015 [On the principles of state regional policy: Law of Ukraine No. 156-VIII dated February 5, 2015]. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2664-14#Text> (application date 09.05.25).

